REPUBLIKA SLOVENIJA
**VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE**

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

| | |
|---|---|
| Prejeto: | 30 -03- 2017 |
| Šifra: | 020-07/17-1813 |
| Povezava: | 212-01/17-3 |
| EPA: | EU: |
| Sign. zn.: | |
| Kratica: | |

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-98/2017/6
Datum: 30. 3. 2017
Zveza: dopis št.: 020-07/17-0185/2 z dne 15. 2. 2017

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

– Odgovor na poslansko vprašanje Anje Bah Žibert v zvezi s pretresljivim nasiljem, objavljenim tudi na spletnem družabnem omrežju,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 128. redni seji dne 30. 3. 2017.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Podpisnik: Lilijana Kozlovič
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 76 32 9e c4 (

REPUBLIKA SLOVENIJA
**VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE**

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-98/2017/5
Datum: 30. 3. 2017

**Odgovor na poslansko vprašanje Anje Bah Žibert v zvezi s pretresljivim nasiljem, objavljenim tudi na spletnem družabnem omrežju**

Poslanka Državnega zbora Republike Slovenije Anja Bah Žibert je 15. 2. 2017 preko predsednika Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milana Brgleza, na Vlado Republike Slovenije (Vlada RS) naslovila pisno poslansko vprašanje v zvezi s pretresljivim nasiljem objavljenim tudi na spletnem družabnem omrežju.

V poslanskem vprašanju je poslanka izpostavila pretresljivo novico, ko sta dva mlajša moška surovo pretepla prav tako mlajšega moškega. Poslanka pove, da je ob tako hudih oblikah nasilja javnost vedno pretresena in zaskrbljena. Ob tem pretresljivem dogodku pa je po besedah poslanke zaskrbljenost še toliko večja, ker je bil posnetek tega dogodka več kot 12 ur objavljen na osebnem profilu storilca na spletnem družabnem omrežju.

Poslanka še pove, da se je posnetek pretresljivega nasilja žal kot virus razširil med mladimi, ki so tudi med največjimi uporabniki spletnih družabnih omrežij.

**Odgovor Vlade Republike Slovenije na poslansko vprašanje Anje Bah Žibert:**

1. **Kakšni so bili razlogi, da je bil posnetek pretresljivega in resničnega nasilja na spletnem družabnem omrežju viden še skoraj ves dan, preden je bil ogled onemogočen?**

Najverjetnejši razlog je da je ponudnik informacijskih storitev oziroma skrbnik družbenega omrežja Facebook prepozno opazil zahtevke tako policije kot tudi drugih uporabnikov storitev. Verodostojno bi na to vprašanje lahko odgovoril sam ponudnik informacijskih storitev oziroma upravnik spletnega družbenega omrežja.

2. **Ali držijo informacije, da je organ odkrivanja zahtevo oziroma urgenco za odstranitev posnetka podal že dopoldan, upravljalec družbenih omrežij pa ga je umaknil v popoldanskem času, oziroma prosim za informacijo, kdaj je bila podana zahteva za odstranitev?**

Prva zahteva Policije za odstranitev oziroma blokado profila na družbenem omrežju Facebook je bila posredovana že v zgodnjih dopoldanskih urah, okoli 9. ure, in sicer operaterju oziroma ponudniku spletnih storitev v Združenih državah Amerike, preko spletnega sistema ponudnika. Ponovno pa je bila zahteva posredovana še ob 13. uri.

3. **Zakaj so pristojni organi odkrivanja, ki skladno z določili Zakona o nalogah in pooblastilih policije ter zakona, ki ureja varstvo javnega reda in miru opravljajo**

**naloge na področju varovanja življenja, osebne varnosti, preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in prekrškov, vzdrževanja javnega reda ter ostalih potrebovali praktično ves dan, da je prišlo do odstranitve posnetka, ki se je širil več ur ter vznemirjal javnost, posebej mlajšo generacijo, ki je velik uporabnik spletnih družabnih omrežij?**

Policija nima pristojnosti niti pooblastil, na podlagi katerih bi lahko odredila takojšnjo blokado, odstranitev oziroma umik sporne vsebine z interneta. Tak ukrep oziroma zahtevek je možen le s sodno odredbo pristojnega sodišča. V primeru, da je ponudnik spletnih storitev v tujini, se lahko tak zahtevek posreduje le preko instituta mednarodne pravne pomoči, kar zahteva tako več časa kot tudi več vmesnih inštitucij, ki odločajo o upravičenosti zahtevka.

V konkretnem primeru je policija lahko podala zahtevek za umik sporne vsebine pod enakimi pogoji kot vsi ostali uporabniki spletnega družbenega omrežja.

Za obravnavani primer na družbenem omrežju Facebook ter generalno za vsakršno pojavo spornih spletnih vsebin na internetu in njihovo odstranitev so v veljavni zakonodaji predvsem relevantne določbe Zakona o elektronskem poslovanju na trgu (ZEPT), s katerim je bila v pravni red prenesena Direktiva 2000/31/ES, ki celovito ureja vprašanja storitev informacijske družbe, kamor spada tudi Facebook, ter gospodarskih dejavnosti, ki potekajo po internetu in so stalno dostopne. Pri tem ZEPT med drugim ureja vprašanja glede sedeža ponudnikov storitev informacijske družbe, komercialnih sporočil, elektronskih pogodb ter odgovornosti posrednikov in kodeksov ravnanja na področju storitev informacijske družbe, za kar v primeru nedavnega dogodka gre. Nadalje se Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1) dotika področja odrejanja blokade oziroma onemogočanje dostopa do vsebin na internetu kot odklon od načela nevtralnosti interneta, ki je dopuščeno zgolj na podlagi odločbe sodišča (tretji odstavek 203. člena).

Z vidika ponudnikov storitev informacijske družbe (kamor se uvršča Facebook) je ZEPT specialen zakon in jim ne predpisuje obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin s tem v zvezi (8., 9., 10. in 11. člen ZEPT). Tako 11. člen ZEPT, ki se nanaša na odgovornost ponudnika storitev gostiteljstva (Facebook) določa, da ponudnik storitev ni odgovoren za podatke, ki jih je shranil na zahtevo prejemnika storitve, ki ne deluje v okviru njegovih pooblastil ali pod njegovim nadzorom, pod pogojem, da ponudnik storitev ne ve za protipravno dejavnost ali podatek in mu v zvezi z odškodninsko odgovornostjo niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih izhaja protipravnost, ali če nemudoma, ko mu je protipravnost znana, ukrepa tako, da podatke odstrani ali onemogoči dostop do njih. Po ZEPT pa lahko sodišče ponudniku storitve tudi kadarkoli odredi odstranitev nezakonitih vsebin ali onemogočanje dostopa do njih zaradi odkrivanja in preprečevanja kaznivih dejanj, varstva zasebnosti, varovanja tajnih podatkov in poslovne tajnosti.

Ob izpostavljeni problematiki dodajamo, da je trenutno na EU ravni v obravnavi predlog revizije Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah (AVMS)), s katero naj bi zakonodajo na tem področju prilagodili izjemnemu razvoju digitalnih tehnologij, vsebin in storitev v zadnjih letih. Vse več digitalnih vsebin se namreč spremlja preko interneta in ne več preko klasičnih TV retransmisijskih sistemov, pri čemer pa na internetu za te vsebine ni praktično nobene regulacije. Predlog direktive gre v smeri vpeljevanja fleksibilnosti zakonskih omejitev, če ni več razlogov, da so navezane le na klasično televizijo. Tako predlog direktive ponudnikom platforme za izmenjavo videov nalaga sprejetje ukrepov za splošno omejevanje razširjanja in dostopnosti škodljivih vsebin za mladoletnike ter ukrepov za zaščito drugih pred vsebino, ki je škodljiva (nalaga se vzpostavitev in upravljanje določenih mehanizmov, sprejetje določenih ukrepov oziroma na splošno vpeljuje njihovo »aktivno« vlogo v

interesu zaščite pred navedenimi škodljivimi vsebinami kot npr. preverjanje starosti ob prijavi uporabnikov, določitev postopkov za umik posnetkov, če so neprimerne vsebine).

Obravnava predloga direktive je v začetni fazi, zato še ni jasno, katere rešitve in v kakšni obliki bodo vključene v končno besedilo direktive. V vsakem primeru pa se pričakuje, da bo z direktivo v okviru avdio-vizualnih medijskih storitev olajšano omejevanje objavljanja in dostopnosti škodljivih vsebin, vključno s sovražnim govorom. V to skupino vsebin pa sodi tudi obravnavani primer posnetka nasilja.

4. **Kako so pristojni organi odkrivanja in pregona ukrepali zoper storilca tega pretresljivega nasilja?**

Zaradi kaznivega dejanja posebno hude telesne poškodbe po prvem odstavku 124. člena Kazenskega zakonika (KZ-1), je bila storilcema 13. 2. 2017 ob 4.40 uri, v skladu z 157. členom Zakona o kazenskem postopku odvzeta prostost in odrejeno pridržanje. Po opravljeni kriminalistični preiskavi sta bila 14. 2. 2017 ob 17.30 uri privedena k dežurnemu preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Krškem, ki je po opravljenem zaslišanju zoper oba odredil pripor.

Policija še preiskuje sum kaznivega dejanja 'Neupravičenega slikovnega snemanja' po členu 138. KZ-1 zoper ista storilca in bo po opravljeni policijski preiskavi zoper oba podala kazensko ovadbo na pristojno okrožno državno tožilstvo.